

Aan de raad van de gemeente Utrecht
Postbus 16200
3500 CE UTRECHT

DATUM	18 december 2019	TEAM	BIN / IBT Financieel Toezicht
NUMMER	82017670	REFERENTIE	A.J.J. van Dixhoorn-Hoogenboom
UW BRIEF VAN	15 november 2019	DOORKIESNUMMER	030-2582455
UW NUMMER		E-MAILADRES	Ria.van.Dixhoorn-Hoogenboom@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	geen	ONDERWERP	Beoordeling begroting 2020

Geachte raad,

U heeft ons in het kader van het financieel toezicht de jaarrekening 2018, begroting 2020 en meerjarenraming 2021 – 2023 toegezonden. Aan de hand van de ingezonden begroting beoordelen wij de financiële positie van uw gemeente. Dit oordeel is belangrijk voor ons besluit over de in te stellen toezichtvorm voor komend begrotingsjaar: repressief toezicht of preventief toezicht.

Doel van het toezicht

Het doel van het interbestuurlijk toezicht (IBT) is het waarborgen van de kwaliteit van het openbaar bestuur en ervoor te zorgen dat burgers erop kunnen blijven vertrouwen dat de overheid haar taken goed uitvoert. Financieel toezicht is één van de domeinen binnen het IBT en draagt bij aan een financieel gezonde huishouding van uw gemeente. Repressief toezicht is het uitgangspunt. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven uw begroting en de begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren.

Toetsingscriteria

Ons oordeel baseren wij op de kaders en criteria genoemd in:

1. de Gemeentewet (artikel 203);
2. de Algemene Wet Bestuursrecht (titel 10:2);
3. het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
4. het gemeenschappelijk financieel toezichtkader GTK 2020 (gemeenten), van 9 april 2019;
5. onze begrotingsrichtlijnen en toetsingsaspecten (onze brief van 16 april 2019).

Bevindingen en beoordeling

Wij hebben de begroting 2020 en de jaarrekening 2018 van uw gemeente tijdig ontvangen en beoordeeld op structureel en reëel begrotingsevenwicht. Dit betekent dat wij onderzoeken of de structurele baten ieder jaar de structurele lasten dekken en of de ramingen realistisch zijn. In het geval de begroting niet structureel en reëel in evenwicht is, dan moet aannemelijk zijn dat dit evenwicht uiterlijk in het laatste jaar van de meerjarenraming tot stand wordt gebracht. Naar aanleiding van ons onderzoek komen wij tot de volgende beoordeling.

*Toezichtregime beoordeling 2020: **Repressief toezicht***

Uw programmabegroting 2020 is structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat de structurele baten voldoende zijn om de structurele lasten te dekken. Ook het gepresenteerde meerjarenperspectief is structureel en reëel in evenwicht. U kunt uw begroting direct uitvoeren. Onze goedkeuring is niet nodig.

Wel verzoeken wij u om ons:

- de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling toe te sturen;
- de documenten uit de budgetcyclus toe te sturen, zoals de kadernota en de voor- en najaarsrapportage.

Op basis van deze stukken zijn wij vanuit onze rol als toezichthouder in staat de ontwikkelingen rond de financiën van uw gemeente te blijven volgen.

Nieuw toezichtkader GTK 2020

De praktijk van het financieel toezicht wordt meer en meer gekenmerkt door een risicogerichte aanpak en een daarop afgestemde proportionele inzet van de toezichthouders. Dit is voor de gezamenlijke toezichthouders aanleiding geweest om een nieuw toezichtkader; het *Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader, GTK 2020 Gemeenten* vast te stellen. Over dit kader hebben wij u eerder dit jaar geïnformeerd (onze brief van 16 april 2019 met als kenmerk 81EA6300).

Nieuw ten opzichte van voorgaande jaren is, dat wij ons oordeel over het structurele en reële begrotingsevenwicht vormen met behulp van de in dit GTK 2020 opgenomen kaders en begrippen, waaronder de toetspuntenlijst. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u korthedshalve naar Hoofdstuk 7 van het GTK 2020.

De toetsing van uw begroting en meerjarenraming aan dit kader geeft aanleiding tot de volgende aandachts- en verbeterpunten:

Aandachtspunten

- Presentatie structureel begrotingssaldo.

Om vast te kunnen stellen dat sprake is van een structureel evenwicht is belangrijk dat inzicht bestaat welk deel van de baten en lasten incidenteel is en welk deel structureel. In de begroting moet daarom een limitatief overzicht van de incidentele baten en lasten worden gegeven. Dit verplichte meerjarige overzicht speelt een rol bij het kunnen vaststellen of er sprake is van een structureel evenwicht. Wij adviseren u de eindcijfers uit het in uw begroting opgenomen overzicht van incidentele baten en lasten te betrekken bij het begrotingssaldo, samen met de cijfers uit het overzicht van de (totale) lasten en baten. Hiermee wordt op overzichtelijke wijze inzicht gegeven in het structureel begrotingssaldo. Dit kan op eenvoudige wijze aan de hand van de voorbeeldtabel van de Commissie BBV. Deze tabel is ook opgenomen in het GTK 2020.

Wij vragen u bij de volgende begroting en meerjarenraming met het voorgaande rekening te houden en te verwerken in uw stukken.

- Maatregelen sluitende begroting.

Bij de voorjaarsnota 2019 hebt u geconstateerd dat de financiële ruimte beperkter is dan voorgaande jaren. Om de begroting sluitend te maken, is een pakket aan maatregelen vastgesteld ter grootte van € 6,5 miljoen. De taakstelling gaat in vanaf 2021. Het pakket aan maatregelen is concreet en op programmaniveau beschreven in de bijlage "maatregelen sluitende begroting". Lange termijninvesteringen worden zoveel mogelijk ontzien en de maatregelen richten zich met name op de exploitatiebegroting, waarbij slimmer werken en scherpe prioriteiten stellen het uitgangspunt zijn. De jaarschijf 2020 is nog met veel onzekerheden omgeven, waaronder de omvang van de tekorten sociaal domein en de tegenvallende inkomsten uit het gemeentefonds. Wij hebben er vertrouwen in dat het gevoerde solide financiële beleid zorgt voor behoud van het financieel evenwicht. De ratio voor de structurele exploitatieruimte laat dit ook zien en is constant licht positief. Dit betekent dat het structurele deel van de begroting voldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.

- Sociaal domein.

Wij constateren dat de nadelige effecten van het sociaal domein een impact hebben op de financiële positie van gemeenten. De richtlijn over het toestaan van structurele stelpost voor wat betreft de vergoeding van de kosten jeugdzorg hebt u toegepast. Van de voor uw gemeente berekende ca. € 6 miljoen is een deel aan de begroting

toegevoegd, namelijk een bedrag van € 4 miljoen. De overige € 2 miljoen euro plaatst u op een stelpost en reserveert u voor risico's in het sociaal domein. Aangezien het vooralsnog gaat om een fictief bedrag op basis van een toezegging van het Rijk om te onderzoeken of er extra structurele middelen voor de jeugdzorg vrij gemaakt kunnen worden, zijn aan deze handelwijze risico's verbonden. Het risico dat het onderzoek naar de rijksbijdrage jeugdzorg leidt tot een lagere structurele toevoeging, hebt u benoemd in de risicoparagraaf en meegewogen in de berekening van het noodzakelijke weerstandsvermogen.

- Inzendtermijnen.

Voor de aanlevering van de verplicht in te zenden stukken gelden wettelijke termijnen. Voor de begroting en meerjarenraming is deze termijn maximaal twee weken na besluitvorming en vóór 15 november in het jaar voorafgaand aan het betreffende begrotingsjaar. Het plannen van de "begrotingsraad" op 14 november, zoals dit jaar, betekende dat er maatwerkafspraken gemaakt moesten worden over de inzending. Wij zijn hier met enige soepelheid mee omgegaan. Wel vragen wij u uitdrukkelijk volgend jaar bij het plannen van de raadsvergaderingen rekening te houden met deze datum. Er moet voldoende tijd zijn om de stukken, na vaststelling door de raad, tijdig in te zenden.

Tot slot

Indien u een uitgebreidere toelichting wenst op onze bevindingen, of andere vragen heeft over de financiële positie van uw gemeente aarzel dan niet contact met ons op te nemen. Uw griffier kan hiervoor bovengenoemde contactpersoon benaderen.

Een afschrift van onze brief zenden wij – ter kennisgeving – naar uw college van burgemeester en wethouders.

Naast het financieel toezicht toetsen wij in het kader van het interbestuurlijke toezicht (IBT) ook uw taakuitvoering op de terreinen omgevingsrecht, vergunninghouders en informatie- en archiefbeheer. Deze werkvelden kennen een ander beoordelingsritme. Onze toezichtbrieven hierover ontvangt u op een ander tijdstip.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de interactieve IBT-kaart. Zie daarvoor www.provincie-utrecht/interbestuurlijktoezicht. Deze brief wordt vanaf 1 maart 2020 ook toegankelijk via deze kaart.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

R.C.L. (Robert) Strijk
Gedeputeerde Economie, Financiën, Europa

Belanghebbenden kunnen op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen 6 weken na de datum van verzending of uitreiking van dit besluit daartegen bezwaar maken door het indienen van een gemotiveerd bezwaarschrift. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan:

Gedeputeerde Staten van Utrecht, t.a.v. de secretaris van de AWB-Adviescommissie bezwaarschriften van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Indien bezwaar is gemaakt kan ook om een voorlopige voorziening worden gevraagd, als er tijdelijke maatregelen nodig zijn waarmee niet tot de beslissing op het bezwaarschrift kan worden gewacht. Het verzoek moet worden gedaan bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Bij het verzoek om voorlopige voorziening moet een kopie van het bezwaarschrift worden gevoegd. Hiervoor is griffierecht verschuldigd.